

Satzung

der Stadt Cottbus/Chóšebuz zur Förderung der sorbischen/wendischen Sprache und Kultur

Wustawki

města Cottbus/Chóšebuz k spěchowanjemu serbskeje rěcy a kultury

Na zaklaže artikla 25 wustawy Bramborskeje wót 20.08.1992 (Bbg GVBl. I. žěl, str. 298 a slědujuce) ako teke §§ 1 a 3 głownych wustawkow města Cottbus/Chóšebuz wót 28.10.2016 (Amtske łopjeno wót 26. nowembra 2016, nr. 10), slědny raz změnjene dnja 25.04.2018 (Amtske łopjeno nr. 08/2018 wót 23.06.2018) wobzamknjo zgromažina měsćańskich wótpósłańcow města Cottbus/Chóšebuz na swójom pósejženju dnja 27.02.2019 slědujuce wustawki:

§ 1

Zasady

- (1) Město Cottbus/Chóšebuz laży w starodawnem sedleńskem rumje Serbow a pšipóznawa stawiznisku a něntejšnu prezencu serbskeje rěcy a kultury na swójom měsćańskem teritoriju.
- (2) Město Cottbus/Chóšebuz woglědujo toś tu wósebnoś ako wobogašenje a pšišpiwa pócesćowanju serbskeje rěcy a kultury wjeliki wuznam.
- (3) Město Cottbus/Chóšebuz spěchujo na tradicijach, tolerancy a mjazsobnem pócesćenju pregowane zgromadne žywjenje swójjich serbskich a njeserbskich wobydlańkow a wobydlańkow.

§ 2

Serbske pomjenjenje

- (1) Zjawnje dokumentěrowana dwójorěcnoś ma wjeliki wuznam pšišpěchowanjemu serbskeje identity.
- (2) Město Cottbus/Chóšebuz ma swójo mě w nimsko- a serbskorěcnej formje a wużywa toś tu w službnem zyglišku a na listowych głowach, w pšedłogach a wustawkach.
- (3) Serbske pomjenjowanja mógu se wušej pomjenjenja gmejnskego mjenja teke wużywaś w pšedłogach a wustawkach ako teke zastojnstwowych aktach města Cottbus/Chóšebuz, ako mógu se pšipósłaś.
- (4) Pšišpěchowanjemu dwójorěcneho pisanja mjenjow gmejny, městnych žělow a drogow gótujo se to pó pšiklaže głownych wustawkow z nakósneju smužku mjazy nimskeju a serbskeju rěcu.

§ 3

Dwójorěcne pópisanje w zjawnem rumje

- (1) Zjawne twarjenja a institucije, drogi, puše, naměsta a mósty ako teke pokazowańske tofle na nje se wóznamjenjuju w nimskej a serbskej rěcy.

(2) Město Cottbus/Chóšebuz statkujo na to, aby se teke druge twarjenja w nimskej a serbskej rěcy wóznamjenili, tak daloko ako maju wuznam za zjawnosć.

(3) Městne žěle se na městnych a pokazowańskich toflach dwójořecnje pópisuju.

(4) Zapis drogow pó § 4 wótstawk 1 Bramborskeje drogoweje kazni we wobžělanju wózwajjenja wót 28. julija 2009 (Bbg GVBl. 1. žěl nr. 15), slědny raz změnjony pšez artikkel 2 kazni wót 18. decembra 2018 (GVBl. 1. žěl, nr. 37), se wježo dwójořecnje. Pšed pšiwzešim nowych drogowych mjenjow do drogowego zapisa ma se zagronita/zagronity za nastupnosći Serbow konsultěrowaš.

§ 4

Serbska chórgoj a serbska hymna

(1) Serbska chórgoj z barwami módro-cerwjeno-běla se rownopšawnje wužywa z měsćańskimi, zwězkowymi a krajowymi ako teke europejskimi symbolami. Chórgoj se na wšych wót ministarja za nutšikowne z póstajenjami wót 13.04.2007 (Abl. str. 1090) a wót 27.04.2010 (Abl. str. 806) za wupówjesnjenje chórgojow póstajonych dnjach pódlu drugih chórgojow góřej šěgnu.

(2) Službne městna kraja ako teke zjadnošeństwa, druge institucije a založby zjawneho pšawa, kenž su se wót kraja wutwórili, se pšose, aby se pšidatnemu wupowjesnjenju serbskeje chórgoje pšizamknuli.

(3) Serbska hymna “Rědna Łužyca” móžo se pši zjawnych góžbach na měsćańskem teritoriju rownopšawnje pódlu nimskeje hymny spiwaš abo wót zukowego nosarja wótgrawaš.

§ 5

Rědowanje pisanja wšogo na serbske zajmy se pósěgujucego

(1) W serbskich tekstach města Cottbus/Chóšebuz wužywa se pomjenjenje “Serby”.

(2) Nimskorěcnej pomjenjeni “Sorben” respektiwnje “Wenden” se rownopšawnje wužywajotej. Wobej pomjenjeni se pó pšiklaže pisanja Kazni wó wugótowanju pšawow Serbow w Bramborskej (Serbska kazń – SWG) wót 07.07.1994 (Bbg GVBl. 1. žěl str. 294 a slědujuce), slědny raz změnjone pšez kazń wót 15.10.2018 (Bbg GVBl. 1. žěl, nr. 23), we wšych tekstach města Cottbus/Chóšebuz pódlu sebje wužywajotej a z nakósneju smužku mjazy wobyma pomjenjenjoma zwězujotej.

§ 6

Zastupowanje serbskich zajmow w měsće Cottbus/Chóšebuz, zagronita/y za nastupnosći Serbow

(1) Město Cottbus/Chóšebuz statkujo na to, až se Domowinje – Zwězkoju Łužyskich Serbow z.t., pó § 4a Serbskeje kazni – SWG wót 07.07.1994 (Bbg GVBl. 1. žěl str. 294 a slědujuce), slědny raz změnjona pšez kazń wót 15.10.2018 (Bbg GVBl. 1. žěl, nr. 23), pšipóznatemu kšywowemu zwězkoju serbskich towaristwow a zjadnošeństwow, zmóžnijo, pši wobsajzenju wuběrkowu za socialne, rownostajenje a pšawa mjeńšynow ako teke za kublanje, šulu, sport a kulturu zgromažiny měsćańskich wótpósłańcow města Cottbus/Chóšebuz, pó jednom zastupniku ako člónk z póražujucym głosom do toho wuběrka wupósłaš.

(2) Město Cottbus/Chóšebuz statkujo na to, až se Domowinje – Zwězkoju Łužyskich Serbow z.t. teke zmóžnijo, člónka z póražujucym głosom do toho pó § 71 Wósmych knigłow socialnokazniskich knigłow, § 4 Bramborskeje wuwježeńskeje kazni wót 19.12.1991 (nowospisaneje z wózwajjenim wót 11.9.2012 I 2022; slědny raz změnjoneje pšez artikkel 10

wótwstawk 10 kazni wót 30.10.2017 I 3618), wutwórjonego wuběrka młožinskeje pomocy wupóslaš.

(3) Zgromažina měsćańskich wótpóslańcow pomjenijo pó naraženju wušego šoły zagronitu/zagronitego za nastupnosći Serbow.

(4) Zagronita/Zagronity za nastupnosći Serbow pódajo zgromažinje měsćańskich wótpóslańcow lětnje rozpšawu wó situaciji serbskeje rěcy a kultury.

§ 7

Serbska rěc w zjawnem žywjenju

(1) Město Cottbus/Chóšebuz šćita a spěchujo nałożowanje serbskeje rěcy w zjawnem žywjenju.

(2) Písłušniki serbskego luda maju pšawo na nałożowanje serbskeje rěcy napšešiwu měsćańskemu zastojnstwoju. Wobšěžowanja z kostami abo howacne šěže abo škódy njesměju jim z toho nastaš.

(3) Město Cottbus/Chóšebuz spěchujo zwólniwosć swójich pśistajonych, sebje znaša serbskeje rěcy pśiswójs resp. pódłymiš a sebje znaša k serbskim stawiznam a kulturje pśiswójs.

§ 8

Serbska kultura

(1) Serbska kultura jo kšuty wobstatk woplěwanja kultury a kulturnych zarědowanjow města Cottbus/Chóšebuz. Město Cottbus/Chóšebuz spěchujo w ramiku swójich góspodarskich srědkow a z wupóceranim tych za serbski sedleński rum nałożowanych pśisłušnych spěchowañskich programow woplěwanje serbskich nałogow a serbskeje kultury.

(2) Město Cottbus/Chóšebuz žěla wusko gromadu z městnymi serbskimi towaristwami, kupkami a organizacijami.

(3) W měsće Cottbus/Chóšebuz wobstojece towaristwa se wuskobože, w swójej žěłabnosći žiwaš na serbske tradicije, serbsku kulturu a serbsku rěc.

(4) K zežaržanju žyweje dopomnjeńskeje kultury se wótměwaju pšawidłownje pósejženja wót wušego šoły pówołaneje žěloweje kupki „Sorbsche/wendische Denkmale der Stadt Cottbus/Chóšebuz - Serbske pomniki města Cottbus/Chóšebuz” pód wjednistwom zagroniteje/zagronitego za serbske nastupnosći. Wuchowanje, cesćenje a dokumentacija serbskich pomnikow a znankstwa kultury a wašni žywjenja serbskego luda se spěchuju teke financielnje wót města Cottbus/Chóšebuz w ramiku góspodarskich srědkow.

§ 9

Serbske institucije w Cottbus/Chóšebuzu

(1) Město Cottbus/Chóšebuz jo nosařka Šule za dolnosersku rěc a kulturu a njaso gromaže ze Założbu za serbski lud a wokrejsom Sprjewja-Nysa kosty teje institucije.

(2) Město Cottbus/Chóšebuz jo nosařka Serbskego muzeja a njaso gromaže ze Założbu za serbski lud teke kosty teje institucije.

(3) Město Cottbus/Chóšebuz jo ako bžezwokrejsne město teke šulska nosařka Dolnoserskego gymnaziuma ako jadnučkeje gymnazialneje institucije ze serbskim profilom w Bramborskej.

(4) Město Cottbus/Chóšebuz wiži ako sedło resp. filiala wšakich serbskich institucijow wósebnu zagronitosć napšešiwu serbskim nastupnosćam. We wugbanju teje zagronitosći

pšewježo wušy šoŭta lětnje žělowe rozgrono ze zastupnikami městnych serbskich organizacijow/institucijow.

§10

Rěcne wukubłanje a kubłańske pórucenja w žišownjach a šulach

(1) Žišownje a wótwardowanje žiši na teritoriju města Cottbus/Chóšebuz deje k tomu pšinosowaš, až se serbska rěc a kultura pšřednijotej a woplěwajotej a serbske tradicije zachowaju. Město Cottbus/Chóšebuz pšpěrujo wósebnje we wóterych žišownjach praktičerowane wótkubłanje w serbskej rěcy a woplěwujou pšawidłowne kontakty k nosarjam takich institucijow.

(2) Město Cottbus/Chóšebuz wuskobožijo k intensiwnemu kulturnemu pšznašerju a k wobžělenju na wšych serbskich wučbnych pórucenjach. K tomu słušaju wósebnje woglěd Dolnoserbskego gymnaziuma, woglěd wěcneje wučby w serbskej rěcy na Lutki - zakładnej šuli w Žylowje ako teke wobžělenje na serbskej rěcnej wučbje na zakładnych šulach a na Wušej šuli Paula Wernera. Pš napominanju k pšizjawjenju žiši w šulach w Amtskem łopjenje pokazujo město Cottbus/Chóšebuz pó § 1 wódstawk 2 sada 3 pšstajenja wó šulskich kubłańskich nastupnosćach Serbow wót 31.07.2000 (GVBl. Bbg II. žěl str. 291 a slědujuce) wósebnje na móžnosć woglěda šulow ze serbskimi wučbnymi pórucenjami.

§ 11

Wózwajenje

Wustawki se wózwajiju w nimskej a serbskej rěcy.

§ 12

Nabyše pšawidlowosći

Wustawki maju pšawidlowosć na dnju pó jich zjawnem wózwajenju.

Cottbus/Chóšebuz, 01.03.2019

gez. Holger Kelch

wušy šoŭta města Cottbus/Chóšebuz